

DANSKE LÆGERS
VACCINATIONS SERVICE

Folketinget, Christiansborg
Att.: Folketingets Sundhedsudvalg
1240 København K

Søborg 12. marts 2008

Kopi af brev sendt til Forebyggelse og Sundhedsminister Jakob Alex Nielsen

Vedr. honorar for vaccination mod influenza

Vi tillader os at rette henvendelse til dig vedr. en situation, som vi finder urimelig, ulogisk og uholdbar. Det drejer sig om honoraret for influenzavaccination i henhold til Bekendtgørelse om gratis influenzavaccination til visse persongrupper.

Honoraret er langt under, hvad der honoreres for alle andre typer vaccinationer, der er omfattet af offentligt betalte vaccinationsprogrammer. Dette medfører, at en stor del af de 3.600 praktiserende læger ikke deltager i ordningen, det betyder, at vi (landets absolut største vaccinationselskab) må nedskære vores aktiviteter i 2008, da vi kom ud med et tab i 2007, og slutteligt betyder det, at på trods af, at gratisordningen i 2007 blev udvidet med ca. 550.000 personer, har der stort set ingen vækst være i den danske dækningsgrad. Dermed får Danmark fortsat kun vaccineret under 50 % af risikopatienterne – selvom Sundhedsstyrelsens mål er 75 %. En udvikling, som samme styrelse finder utilfredsstillende, ifølge et møde vi havde i januar 2008 med leder for Center For Forebyggelse Else Smith og afdelingslæge Sigrid Poulsen.

Hvad er et normalt honorar for vaccination i offentlige vaccinationsprogrammer?

117,- kr. plus refusion af udgiften til vaccineindkøb. Hvad er honoraret for influenzavaccination?

114,- kr. inklusive udgift til vaccineindkøb.

Er det nemmere eller sværere at vaccinere mod influenza end andre sygdomme?

Nej, det er præcis det samme. En vaccination er en vaccination. Det er præcist lige nemt eller svært, om man vil.

Vi forudser, at man vil argumentere med, at man jo ved influenzavaccination ser, at vi samler mange personer og således vaccinerer op mod 70-80 personer på en time. Det gør man jo ikke ved en børnevaccination, og dermed får vi stordriftsfordele m.v. For det første skal man vide, at der er en lang række ekstra udgifter ved at lave disse vaccinationsarrangementer. De laver jo ikke sig selv, så derfor skal der ansættes personale alene til dette (vi holder ca. 800 åbent-hus-arrangementer, besøger ca. 700 plejehjem og vaccinerer ca. 8.000 immobile i eget hjem. Det kræver selvsagt megen planlægning). For det andet kræver det et stort personale på stedet. Man kan ikke afvikle noget som helst (koncerter, foredrag, udstillinger eller vaccinationsarrangementer), hvor der kan komme flere hundrede besøgende, uden at der er et personale til at styre det. Det kan en læge eller sygeplejerske ikke gøre. Hun skal jo vaccinere. Alle skal naturligvis også registreres. For det tredje samles folk jo kun, fordi de er blevet bekendt med vaccinationsarrangementet, hvilket, som al anden form for virksomhed, sker gennem markedsføring. Og det er bekosteligt.

Honoraret har ikke udviklet sig i takt med resten af samfundet – derfor taber vi nu penge på at vaccinere.

Vi er klar over, at alle henvendelser til ministeriet vedr. økonomi starter op ad bakke. Men i dette tilfælde taler tallene helt åbenlyst for sig selv. Og honoraret er som bekendt, den eneste løn vi modtager for at vaccinere. Den er vores eneste indtægt.

Siden 2002, og dermed de sidste 6 vaccinationssæsoner, er honoraret steget fra 110,- kr. til 114,- kr. (!!!). Ifølge Danmarks Statistik har lønudviklingen blandt private, statslige og kommunale ansatte fra 2002 til og med 2007 været følgende:

Lønudvikling 2002 til og med 2007

Private	22,4 %
Statslige	20,4 %
Kommunale	21,5 %
Gennemsnit	21,4 %

Honorarudvikling 2002 til og med 2007

Influenza	3,6 %

Vi kan ikke få tingene til at hænge sammen, når vi lønningmæssigt er hægtet helt af. Vi er jo ikke bare lidt bagud i forhold til lønudviklingen – men helt og anderledes væk. Det er endvidere vigtigt at vide og huske på, at det niveau, vi startede på i 2002 (altså 110,- kr.), var væsentligt under det niveau, som markedet selv havde sat. Siden 1998 og frem til 2002 havde flere private vaccinationselskaber ligget i priskrig med hinanden, hvilket betød, at den gennemsnitlige vaccinationspris faldt med mere end 50 %. Vi, Danske Lægers Vaccinations Service, var sammen med Lægernes Vaccinations Center landets største selskaber, og vi kæmpede om samarbejdsaftaler med kommuner og ældreforeninger. Da ydelserne var fuldstændigt identiske, var der kun prisen at konkurrere på. Den var dengang 135,- kr. Den pris satte ministeriet ned med 19 % og stoppede efterfølgende for enhver form for almindelig prisudvikling. Allerede i 2002 indså de to selskaber, at de måtte fusionere for at overleve, da ministeriet med en nedsættelse af prisen på 19 % fjernede mere end 75 % af fortjenesten. Der var dog fortsat en fortjeneste, hvis ”bare” vi vaccinerede over 120.000 personer! Men det er der ikke mere, fordi de stigninger, der har været på alle områder i samfundet, kun er kompenseret med en 3,6 % honorarstigning over 6 år (og som påvist ovenfor har de andre lønmodtagere oplevet en gennemsnitlig stigning på 21,4 % i samme periode). Derfor kan vi i dag selv ikke med 150.000 vaccinationer tjene nok til bare at afholde vores udgifter, og da slet ikke tjene penge.

Også De Praktiserende Lægers Organisation har udmeldt, at situationen er uholdbar

Det synes helt urimeligt, og det er da heller ikke kun os, der har bemærket dette. Os bekendt har også De Praktiserende Lægers Organisation hvert eneste år udmeldt dette til ministeriet, men uden held. Det har desværre den meget uheldige konsekvens, at en stor del af de praktiserende læger ganske enkelt ikke tilbyder gratis influenzavaccination. Og dem der gør, gider ikke at gøre en reel indsats for at få fat i deres risikopatienter. Igen taler tallene deres tydelige sprog. Under 50 % af risikopatienterne bliver vaccineret. I Holland er tallet næsten 90 %. Spørger man dem, hvorfor det forholder sig sådan, er deres svar ”fordi lægerne er motiveret til at få dem vaccineret”. Dette kan Sundhedsstyrelsen bekræfte, for de har været i dialog med dem.

Jeg vedlægger som bilag 1 en artikel fra Politiken, der bekræfter denne ovennævnte situation. Det skal bemærkes, at de praktiserende læger og Danske Lægers Vaccinations Service tilsammen står for ca. 96 % af alle influenzavaccinationer i Danmark.

DANSKE LÆGERS
VACCINATIONS SERVICE

De sundhedsfaglige konsekvenser

Konsekvenserne af, at så få bliver vaccineret, er, at ca. 1.000 danskere dør i gennemsnit om året af influenza (kilde: Statens Serum Institut). Dette kan man jo så passende sammenligne med den kommende vaccinationsordning mod livmoderhalskræft (HPV). Der er ca. 170 kvinder, der årligt dør af denne sygdom. At vaccinere mod HPV er nøjagtigt lige så nemt eller svært som at vaccinere mod influenza. Der er dog ca. 6 gange så mange, der dør af influenza, så man kan jo argumentere for, at det var vigtigere at få gjort en indsats på dette område (selvom et land som Danmark jo nok burde kunne klare begge opgaver). Sundhedsstyrelsen har i deres budget i forbindelse med indstillingen af den kommende HPV-ordning budgetteret med et almindeligt honorar på 117,- kr. samt refusion af vaccineudgifterne. Hvor er så logikken i den underbetaling, som finder sted på influenzaområdet?

Konsekvenser for Danske Lægers Vaccinations Service (DLVS)

Hvis det ikke lykkes os at få gjort honoraret tidssvarende, vil det betyde, at DLVS må skære kraftigt ned i antallet af vaccinationsarrangementer over hele landet. Som tidligere nævnt har vi ca. 800 åbent-hus-arrangementer, besøger ca. 700 plejehjem og vaccinerer over 8.000 immobile patienter i eget hjem. Men over halvdelen af disse arrangementer hænger i dag ikke økonomisk sammen. Således oplevede vi også for første gang i 2007 at få et negativt årsresultat. Den smule resultat, der var tilbage efter ministerens 19 % prisnedsættelse i 2002, er nu spist op af den almindelige prisudvikling i samfundet. Derfor kommer vi også ud af 2007 med et underskud. Det havde været en del større, hvis det ikke var fordi, vi også vaccinerer på ca. 1.300 danske virksomheder, hvor vi får et tidssvarende honorar (gennemsnitsprisen er her 151,- kr. inklusive vaccinen). Dette er ikke ment som en trussel, men bare en logisk konsekvens. Vi kan ikke blive ved med at sætte penge til på at vaccinere i de små byer (i øvrigt de samme byer, hvor der ofte er lægemangel).

Dansk Folkeparti har allerede fået afsat penge til en ordentlig vaccinationsordning – hvorfor bruges de så ikke?

I forbindelse med finanslovsaftalen i 2006 fik Dansk Folkeparti indført, at der skulle sættes 100 millioner kroner af årligt til influenzavaccination. Så der er allerede penge afsat til denne ordning. Men efter vores bedste overbevisning og viden blev der ikke brugt mere end ca. 60 millioner i 2007. Så der er ikke behov for, at ministeriet skal ud og finde pengene. De er allerede afsat og øremærket til influenzavaccination. Hvorfor så i den grad underbetale dem, som skal løfte opgaven? Det virker unægtelig på os, som om at man simpelthen ikke er interesseret i, at ordningen skal blive en succes. Og hvis det er tilfældet, er det virkelig ærgerligt, for ALLE vinder ved, at vi får vaccineret så mange som muligt. Forebyggelse af influenza tages meget alvorligt af WHO og stort set alle vestlige lande, fordi vi kan gøre en forskel, og fordi influenza koster landene et stort milliardbeløb. Også Danmark. Og uden at skulle gå ned i de faglige detaljer, så er det også vigtigt at forstå, at vores årlige indsats mod den almindelige influenza har stor indflydelse på, hvordan vi vil kunne håndtere en influenzapandemi, når sådan en kommer. Og den kommer. Det er alle eksperter enige om, og så snakker vi ikke 1.000 døde, men langt, langt flere.

Vi har ingen organisation til at føre lønforhandlinger for os

I disse uger forhandles de kommende års overenskomster. Vi har allerede set, at de statslige ansatte har sikret sig en årlig lønstigning på 4,3 % årligt de kommende 3 år. Vi har ingen organisation til at føre vores sag. Men vi føler os dog overbeviste om, at De Praktiserende Lægers Organisation må dele vores synspunkt. Sundhedsstyrelsen må også kunne bekræfte de adskillige videnskabelige undersøgelser, der påviser, at honoreringen er af afgørende betydning for, hvor mange risikopatienter et land får vaccineret. Men dette siger jo sig selv. Læger er jo ikke anderledes end revisorer, advokater, økonomer m.fl. Indsatsen lægges der, hvor den honoreres.

DANSKE LÆGERS
VACCINATIONS SERVICE

Vi anbefaler, at ministeriet følger de almindelige vaccinationshonorarer

Vi håber, at ministeriet vil bringe honoraret op på almindeligt niveau. Vi beder ikke om, at vi skal forfordes eller have noget ekstra i forhold til andre bidragsydere i samfundet. Men vi mener omvendt at have ført klart og tydeligt bevis for, at netop vores virke i den grad er blevet negligeret. Og det er kun ministeriet, der har indflydelse og magt til at skabe balance i situationen.

Vores anbefaling er, at man honorerer influenzavaccination på præcis samme måde, som Sundhedsstyrelsen har indstillet til vedr. HPV-vaccinationen. Dette er 117,- kr. plus refusion for vaccinen. Så vil også de praktiserende læger bidrage til ordningen, hvilket er vigtigt. Og det er logisk. Alternativt kan man justere honoraret efter den lønudvikling, som er dokumenteret ovenfor. Dette er acceptabelt for os, men vi forudser, at de praktiserende læger ikke vil finde det acceptabelt, da det savner logik, at de har forhandlet sig til et vaccinationshonorar på 117,- kr. plus refusion af vaccinen på alle andre vaccinationer. Og som nævnt er det præcis det samme arbejde, der skal udføres.

Vi håber, at der er forståelse for de fremførte synspunkter. Vi mener, at tallene er meget tydelige. Vi er hængt helt af lønmæssigt og taber nu penge på at vaccinere. Også selvom vi vaccinerer 150.000 personer for staten årligt. Men som forholdene har været historisk, og som de er i skrivende stund, er det både forståeligt og indlysende, at det ikke kan hænge sammen. Hvem andre i samfundet ville kunne bidrage og fungere, hvis deres lønudvikling blev fastfrosset på 2002-niveau?

Med venlig hilsen

Karsten Østergaard
Bestyrelsesformand

Kopi sendt til: Ministeriet for Forebyggelse og Sundhed og Sundhedsstyrelsen.

Bilag 1: Politiken, den 12/12-2007

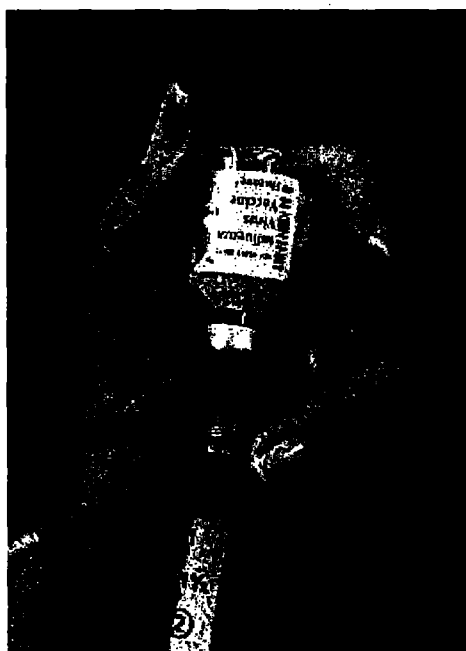
Kronisk syge snydes for gratis influenzavaccination

Flere læger vil ikke tilslutte sig ordningen om at tilbyde gratis influenzavaccination til førtidspensionister og kronisk syge, fordi de tjener for lidt på det.

Af Rikke Faurfelt

Send artikel

Print artikel

Det er ikke alle praktiserende læger, der vil give førtidspensionister og kronisk syge influenzavaccinationen gratis. - Foto: MARK LENNIHAN

Regeringens beslutning om gratis influenzavaccine til førtidspensionister og kronisk syge ender i flere tilfælde med at koste penge eller at være temmelig besværlig for patienten.

Klaus Refstrup på 27 år er astmatiker og glædede sig, da regeringen og Dansk Folkeparti besluttede sig for at udvide vaccinationsordningen til også at gælde førtidspensionister og kronisk syge fra efteråret 2007.

Som astmatiker hører Klaus Refstrup under gruppen kronisk syge, der har ret til den gratis influenzavaccination, som han ellers har betalt for de sidste 3-4 år.

Lægen ikke med på ordningen

Influenza er problematisk for astmatikere, da de i forvejen har en nedsat lungefunktion, og da man oftest bliver angrebet både med høj feber og på lungerne i form af forkølelse, når man har influenza, vil det forværre situationen.

I oktober kunne Klaus Refstrup læse på Københavns Kommunes hjemmeside, at han skulle gå til egen læge og få foretaget den gratis influenzavaccination.

Men da han opsøgte sin egen læge, sagde lægen, »at den ordning var han ikke med på, da det ikke kunne betale sig«.

Hvis han ville have et stik mod influenza, ville det koste Klaus Refstrup 250 kroner som alle andre patienter,

og ellers måtte han opsøge en af de vaccinationsklinikker, der vaccinerer pensionister på bestemte tidspunkter.

Patienter som kastebolde

Men da det viste sig, at vaccinationsklinikkerne ikke vaccinerede længere, har Klaus Refstrup endnu ikke fået sin gratis vaccine.

»Jeg følte mig fanget mellem to myndigheder – på den ene side min læge, som kommunen mente skulle tilbyde mig vaccinen og på den anden side kommunen, der mente, at det var lægen, der skulle udføre det«, siger Klaus Refstrup.

Et spørgsmål om penge

For lægerne er vaccinationsordningen et spørgsmål om penge.

Aftalen mellem regionerne og de praktiserende læger er, at de læger, der tilbyder den gratis influenzavaccination til de af deres patienter, der har krav på den, får 114 kroner fra staten og så skal de selv betale cirka 40 kroner for vaccinen ved Statens Serum Institut.

Og det er alt for lidt til, at man kan tvinge alle læger til at tilbyde gratis vaccination, mener Henrik Dibbern, der er næstformand i Praktiserende Lægers Organisation (PLO).

»I PLO anbefaler vi vores kollegaer, at de siger ja til at tilbyde den gratis vaccination, og det er der rigtig mange læger, der gør, men der er altså nogle læger, der har sagt, at nu bliver det altså for småt, og det er de i deres ret til, da aftalen ikke er en del af vores overenskomst«, siger Henrik Dibbern.

Lægernes krav er, at de skal have, hvad der svarer til en konsultation – det vil sige 120 kroner, og så skal de ikke selv betale for vaccinen.

Skin-serviceordning

I princippet kunne Klaus Refstrup godt opsøge en vaccinationsklinik i en anden kommune eller gå til en af de læger, der giver vaccinerne gratis til patienterne, men det er ikke godt nok, synes han.

»Hvis man vil gøre noget for folks sundhed, må man gøre det ordentligt. Som det er nu er det en service, der ikke virker – det er en skinservice, der kun er der, hvis man selv opsøger den«, siger Klaus Refstrup.

Det er 300.000 astmatikere i Danmark.